

RAMAKRISHNA MISSION VIDYAMANDIRA

(Residential Autonomous College under University of Calcutta)

FIRST YEAR

B.A./B.SC. SECOND SEMESTER (January – June), 2012

Mid-Semester Examination, March 2012

Date : 19/03/2012

SANSKRIT (Honours)

Time : 11 am – 1 pm

Paper : II

Full Marks : 50

1. a) Join and disjoin the Sandhis (any five) : [1×5]
रामैः + उक्तम्, द्वौ + इमौ, लभेते + अर्थम्, धावन् + आगतः, उपर्युपरि, मनीषा, मधुरपि, विमुच्येह ।
- b) Account for the case-endings in any two of the underlined words : [2×2]
i) छात्राः छात्रावासम् अध्यासते । ii) मालया पुस्तकं लभ्यते ।
iii) उद्यमेन सिद्धन्ति कार्याणि । iv) धनमृते सुखं नास्ति ।
- c) Distinguish between any two of the following : [2×2]
सञ्चरते and सञ्चरति, मधुः and मधु, अर्थी and अर्थवान् ।
- d) Substitute single words for any four of the following (write only in Devanagari script) [1×4]
पुनः पुनः पश्यामि, ऋषिणा प्रोक्तम्, दृढा भक्तिः यस्य सः, रहसि भवम्, नद्याः समीपम्, मित्रश्च वरुणश्च ।
- e) Name and expound the samasa (any two) : [2×2]
तपस्विकार्यम्, सारदा, अतिनिद्रम्, निर्माक्षिकम् ।

2. Who was brahmacārin? Why was he coming back from Lāvāṇaka? Show the dramatic significance of the introduction of this character in the drama Svapnavāsavadattam. [1+2+7]

OR

Discuss the importance of the role played by Yaugandharayana in the development of the drama Svapnavāsavadattam. [10]

3. Translate into Bengali or English (any one) : [1×5]

- a) खगा वासोपेताः सलिलमवगाढो मुनिजनः
प्रदीप्तोऽग्निभीतिं प्रविचरति धूमो मनिवनम् ।
परिभ्रष्टो दूराद्विरपि च संक्षिप्तकिरणो
रथं व्यावर्त्यासौ प्रविशति शनैरस्तशिखरम् ॥
- b) दुःखं त्यक्तुं बद्धमूलोऽनुरागः
स्मृत्वा स्मृत्वा याति दुःखं नवत्वम् ।
यात्रा त्वेषा यद् विमुच्येह वाष्पं
प्राप्तानृण्या याति बुद्धिः प्रसादम् ॥

4. Explain in simple sanskrit : [7×2]

- a) तेजोद्वयस्य युगपद् व्यसनोदयाभ्यां
लोको नियम्यत इवैष दशान्तरेषु ॥
- b) क्रियासु युक्तैर्नृप चारचक्षुषो
न वञ्चनीयाः प्रभवोऽनुजीविभिः ।
अतोऽर्हसि क्षन्तुमसाधु साधु वा
हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः ॥

